

Valerija ČEPULYTĖ

Gimė 1904 m. vasario 24 d. Peterburge. Ten baigė tris gimnazijos klases. 1919 m. su tėvais atvyko į Lietuvą, 1920–1933 m. mokytoja Švenčionių apskritys pradinės mokyklose, 1924–1927 m. mokėsi mokytojų seminarijoje Vilniuje. Nuo 1927 m. iki 1930 m. mokytoja „Ryto“ pradžios mokykloje, 1930–1933 m. – Lietuvos „Kultūros“ pradžios mokykloje Lazenkuose. 1934 m. Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje eksternu išlaikiusi visus brandos egzaminus ir gavusi atestatą įstojo į Vilniaus universitetą, kur studijavo geologiją ir geografiją. Jau studijų metais įsitraukė į geologines ekspedicijas, 1936 m. padėjo prof. S. Malkovskiui sudaryti Vilniaus krašto apžvalginį petrografinį žemėlapi, organizuoti lauko tyrimus. Universitetą baigė 1939 m. ir už mokslinį darbą „Gardino žemės šiaurės rytai. Geografijos bruožai“ buvo suteiktas filosofijos magistro laipsnis. 1941 m. pradėjo dirbti Lietuvos MA Geologijos ir geografijos institute, 1946 m. parengė ir apgynė geografijos mokslų kandidatės (dabar daktarės) disertaciją,

skirtą Lietuvos pleistoceno morenų stratigrafijai ir charakteristikai. Vėliau atliko Lietuvos geomorfologinius tyrimus, sudarė geomorfologinį ir pleistoceno paleopaviršių žemėlapius, tyrimų rezultatus apibendrino mokslinių straipsnių serijoje, apibūdindama visą Lietuvos kvartero storumės sandarą. Įvaldžiusi morenų petrografinį, palinologinį, struktūrinį, paleogeomorfologinį ir kitus tyrimo metodus detaliai ištyrė Pietų Lietuvos kvartero sluoksnius ir apibendrinusi rezultatus 1968 m. Vilniaus universitete apgynė geologijos ir mineralogijos mokslų habilituotos daktarės disertaciją. Ilgą laiką vadovavo Lietuvos MA Geologijos ir geografijos instituto kvartero geologijos ir geomorfologijos sektoriui.

Paskelbė 73 mokslinius straipsnius, pirmoji sudarė visos Lietuvos geomorfologinį žemėlapi masteliu 1:500 000 (1953), parengė monografiją „Lietuvos geomorfologija“, patobulino geomorfologijos terminiją, pirmoji sudarė stratigrafiškai suskirstytų moreninių priemolių paviršiaus ir pado žemėlapius visai Lietuvos teritorijai, išaiškino nemažai subkvarterinių ir tarpledynmečių slėnių atkarpų, paleogeomorfologiškai išnagrinėjo kai kurias teritorijas, gvildeno neotektoninių judesių poveikį kvartero nuogulų formavimuisi ir kt.

Už visuomeninę veiklą ir mokslinius darbus buvo ne kartą apdovanota. 1965 m. jai buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusios kultūros veikėjos garbės vardas.

Mirė 1987 m. lapkričio 12 d. Palaidota Antakalnio kapinėse Vilniuje.